

Centre for Economic and Social Research
Centre de Recherches Economiques et Sociales

Centre for Economic and Social Research
Centre de Recherches Economiques et Sociales

Gouw. 020012011.02.28

SECR. DIR. HILGERS

.....2011/0025.....

NATIONALE BANK VAN BELGIE
De heer Guy Quaden
Gouverneur
de Berlaimontlaan 14
1000 BRUSSEL

Uw kenmerk

Ons kenmerk
DIRP/GCA/kfe/11/059-4

Datum
25-02-2011

Contactpersoon
G. Camps

Telefoon
32 2 289 76 57

Fax
32 2 289 76 49

Nucleaire rente: analyse van de tussenkomst van Electrabel op 9 februari 2011 in de Commissie Bedrijfsleven van het federale parlement

Geachte heer Gouverneur,

Tijdens de hoorzitting over de nucleaire rente op 9 februari 2011 in de Commissie Bedrijfsleven was uw bank vertegenwoordigd in het federale parlement en nam deel aan het parlementaire debat.

Wij zijn zo vrij u een kopie te bezorgen van onze studie (F)110224-CDC-1043 betreffende 'de tussenkomst van Electrabel tijdens de hoorzitting van 9 februari 2011 in de Commissie voor het Bedrijfsleven inzake de nucleaire rente'.

De Franstalige versie van voormelde studie wordt u begin volgende week overgemaakt.

Wij wensen u er een goede ontvangst van en blijven ter beschikking voor bijkomende inlichtingen en tekenen,

Met de meeste hoogachting,

Guido Camps
Directeur

François Possemiers
Voorzitter van het Directiecomité

Dep. DO
Date IN: 01/03/11
Reg. DO: 017
CC:

Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas
Nijverheidsstraat 26-38
1040 Brussel
Tel. 02/289.76.11
Fax 02/289.76.09

COMMISSIE VOOR DE REGULERING VAN DE ELEKTRICITEIT EN HET GAS

STUDIE

(F)110224-CDC-1043

betreffende

'de tussenkomst van Electrabel tijdens de hoorzitting van 9 februari 2011 in de Commissie voor het Bedrijfsleven inzake de nucleaire rente'

gegeven met toepassing van artikel 23, §2, 2° van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt

24 februari 2011

INHOUD

I.	INLEIDING.....	3
II.	METHODOLOGIE	5
	II.1 Hoeveelheid (Q)	6
	II.2 Verkoopprijs (P).....	8
	II.3 Productiekost (GK)	11
III.	NAKOMEN OVEREENKOMSTEN.....	14
IV.	BESLUIT.....	15

I. INLEIDING

1. Op 9 februari 2011 waren zowel de CREG, de Nationale Bank van België (hierna: NBB), SPE en Electrabel te gast¹ in de Commissie voor het Bedrijfsleven² van de Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers om hun standpunt met betrekking tot de nucleaire rente uiteen te zetten. Aan de basis van het debat ligt de Studie(F)20100506-CDC-968 over de kostenstructuur van de elektriciteitsproductie door de nucleaire centrales in België van 6 mei 2010 (hierna: studie 968). In deze studie schatte de CREG de totale nucleaire marge op EUR 1,75 – 1,95 miljard³.
2. Daartegenover staat de repartitiebijdrage van EUR 250 miljoen die in 2008, en vervolgens in 2009 en 2010, aan de nucleaire producenten werd gevraagd. Een bedrag dat een zelfde orde van grootte heeft als de bijdrage die is overeengekomen in het Protocolakkoord van 22 oktober 2009 tussen de Belgische regering en de groep GDF Suez, t.t.z. EUR 215 – 245 miljoen.
3. Aangezien het grote verschil tussen, enerzijds, de nucleaire marge zoals berekend door de CREG in haar studie 968, en anderzijds, de gevraagde bijdrage aan de nucleaire producenten, en de forse kritiek van laatstgenoemden op de methodologie en de resultaten van de CREG, achtte de Commissie voor het Bedrijfsleven het opportuun om de verschillende actoren over de nucleaire rente te horen.
4. In onderstaande tekst analyseert de CREG de tussenkomst van Electrabel tijdens de hoorzitting van 9 februari 2011. De presentatie van de NBB⁴ is in dat kader een interessant aanvullend element. Hierbij is het opmerkelijk te noteren dat Electrabel voor het eerst een

¹ Uitnodiging van 13 januari 2011 met referentie G/C/MP/mvh/3120-2011

² Voluit: de commissie voor het Bedrijfsleven, het Wetenschapsbeleid, het Onderwijs, de nationale wetenschappelijke en culturele Instellingen, de Middenstand en de Landbouw.

³ Ter gelegenheid van de persconferentie die de CREG op 28 mei 2010 gaf met als bedoeling het bekendmaken van de resultaten van studie 968, werd een verfijning van de inschatting uitgevoerd. Hierin werd (gedeeltelijk) rekening gehouden met de kritiek van Electrabel zoals door de CREG ontvangen via een schrijven van 17 mei 2010. In dat schrijven stelde Electrabel onder andere dat de CREG de volgende fout beging *“alle geproduceerde kWh van 2007 worden ondersteund verkocht te worden aan de wholesale forwardprijs 2007 zoals geobserveerd in 2006.”* De marge werd ingeschat op 2,07 – 2,28 miljard EUR.

⁴ Inframarginale rente/nucleaire rente, Federaal Parlement, 09/02/2011, L. Dufresne, Adviseur van de Directie

cijfermatige en methodologische uiteenzetting heeft gegeven over de nucleaire rente. Iets wat tot voor kort, niettegenstaande de herhaalde vraag van de CREG, onmogelijk leek.

5. Deze studie werd door het Directiecomité van de CREG goedgekeurd tijdens zijn vergadering van 24 februari 2011.

II. METHODOLOGIE

6. De doelstelling van studie 968 van de CREG was om, op basis van de toen beschikbare cijfers, een zo accuraat mogelijke berekening te maken van de kostprijs van één MWh elektriciteit geproduceerd door middel van de nucleaire centrales (voor het jaar 2007). In tweede instantie werd een inschatting gemaakt van de marge die de nucleaire producenten realiseren op de totale nucleaire productie (in het jaar 2007). Zodoende gaf de CREG gevolg aan de vraag van de Minister van Klimaat en Energie van 11 maart 2009.

7. Om de winst in te schatten heeft de CREG de volgende formule gebruikt:

$$\text{Winst} = (P - GK) * Q \text{ met}$$

- P = de verkoopprijs
- GK = de gemiddelde kost voor het produceren van 1 MWh elektriciteit via nucleaire productietechnologie
- Q = de nucleaire productie

8. Electrabel bevestigt deze formule, in haar uiteenzetting⁵ (p.11): *“Om de winst die kernenergie oplevert te berekenen, gebruiken ze (lees: de CREG) een eenvoudige, niet-contesteerbare en logische formule.”*

✓ 9. Echter, er wordt door Electrabel een nuance gemaakt. Volgens Electrabel wordt de nucleaire rente gerealiseerd in hoofde van de **NV Electrabel**, met name de producent, t.t.z. de eigenaar van de nucleaire centrales. De winst die, onder andere, het filiaal **Electrabel Customer Solutions (ECS)** vervolgens maakt op het verder commercialiseren van een deel van deze nucleaire output wordt buiten beschouwing gelaten. Dit is een belangrijke nuance met het oog op het inschatten van de verkoopprijs (P). Het is algemeen geweten dat grote industriële klanten (directe klanten van de NV Electrabel) hun energie goedkoper kunnen inkopen dan de professionele en/of residentiële gebruiker (klanten van ECS). Door het buiten beschouwing laten van de marge die bij ECS vervat zit, en het enkel overwegen van de prijs die wordt betaald op de groothandelsmarkt wordt de nucleaire marge substantieel kleiner in omvang.

⁵ Electrabel stelde tijdens de hoorzitting een document ter beschikking (18p) met als titel: Hoorzitting 9 februari 2011 – Tussenkomen van Sophie Dutordoir – Bestuurder-Directeur Generaal Electrabel

10. Vanuit theoretisch standpunt is deze stelling te verdedigen maar dit geeft een vertekend beeld, zeker te weten wanneer beide ondernemingen deel uitmaken van dezelfde groep. Daarenboven, moet men de redenering dan ook tot het einde doortrekken en alle leveranciers/klanten⁶ de kans geven om aan diezelfde (groothandels)prijs “nucleaire” elektriciteit aan te kopen. Gezien dit op heden niet het geval is, ziet de CREG geen reden waarom een gedeelte van die nucleaire productie niet zou mogen worden gewaardeerd aan de prijs die de professionele en residentiële gebruiker betaalt.

11. Het is belangrijk dat men deze nuance steeds in het achterhoofd houdt, wanneer men de tussenkomst, en in het bijzonder de cijfers, van Electrabel analyseert. De analyse is door Electrabel gehouden op het niveau van **Electrabel NV**, en laat de marge die wordt gerealiseerd bij **ECS** volledig buiten beschouwing.

12. In volgende paragrafen wordt ingegaan op de waardering die Electrabel heeft gegeven aan de drie parameters, t.t.z. geproduceerde hoeveelheid (Q), de verkoopprijs (P) en de productiekost (GK).

II.1 Hoeveelheid (Q)

13. Electrabel stelt (p.11) dat voor wat het volume betreft, de cijfers van de CREG kunnen bevestigd worden. De totale nucleaire productie in 2007 bedroeg 46 TWh. Dit is correct, de cijfers van Elia bevestigen dat de totale nucleaire productie in 2007 46 TWh (45.892.945 MWh) bedroeg.

14. De opsplitsing die Electrabel vervolgens maakt, t.t.z. 40 TWh nucleaire productie is bestemd voor Electrabel en 6 TWh voor de groep EDF-SPE, is niet correct. Dit kan eenvoudig afgeleid worden uit volgende tabel.

⁶ In deze context speelt ECS een dubbele rol. ECS koopt enerzijds (nucleaire) elektriciteit aan bij Electrabel NV, en is dus klant van Electrabel NV. Echter, de (nucleaire) elektriciteit die zij aankoopt bij Electrabel NV verkoopt zij vervolgens door aan de eindgebruiker (professionele en/of residentiële klant). In die hoedanigheid is ECS leverancier. Met andere woorden, professionele en residentiële klanten kunnen zich niet bevoorraden aan dezelfde (groothandels)prijs zoals ECS dat kan. Dit verklaart dat een deel van de nucleaire rente bij Electrabel NV zit en een deel bij ECS.

Tabel 1: Nucleaire productie voor het jaar 2007 (Bron: Elia)

	Doel 1	Doel 2	Doel 3	Doel 4	Tihange 1	Tihange 2	Tihange 3	Totaal
Januari	294.330	327.017	751.378	738.941	363.000	737.367	547.777	3.759.810
Februari	266.344	297.963	681.625	670.235	320.144	681.841	671.026	3.589.177
Maart	296.205	329.200	752.936	746.252	104.976	751.272	751.980	3.732.820
April	286.780	317.953	726.603	692.671	157.588	719.687	683.477	3.584.758
Mei	293.081	184.549	747.888	738.843	199.830	740.543	750.334	3.655.066
Juni	281.158	236.295	676.010	707.133	335.862	711.236	689.150	3.636.842
Juli	292.631	323.965	-	729.578	349.220	740.239	746.698	3.182.331
Augustus	289.481	318.418	556.228	714.582	346.908	734.614	685.934	3.646.166
September	281.590	311.925	720.427	709.951	316.874	713.532	176.551	3.230.849
Oktober	291.894	327.294	657.957	739.226	324.492	743.047	438.689	3.522.600
November	15.046	256.003	674.279	707.531	346.864	726.316	707.987	3.434.025
December	140.431	252.560	751.762	601.935	362.193	751.876	489.794	3.350.551
Subtotaal*	3.028.971	3.483.142	7.697.092	8.496.877	3.527.950	8.751.569	7.339.396	42.324.996
Totaal	3.028.971	3.483.142	7.697.092	8.496.877	7.055.899	8.751.569	7.339.396	45.852.945

* Subtotaal: er wordt enkel rekening gehouden met 50% van de productie van Tihange 1 in de cijfers van Elia

SPE-EDF	-	-	307.884	339.875	3.527.950	350.063	293.576	4.819.347
---------	---	---	---------	---------	-----------	---------	---------	-----------

15. SPE had in 2007 een deelneming van 4% in de centrales Doel 3 en Doel 4 en Tihange 2 en Tihange 3. Verder, is de helft van de productie van Tihange 1 bestemd voor EDF. Indien we deze percentages toepassen op de productie van de respectievelijke centrales dan wordt een totaal van 4.819.347 MWh bekomen, t.t.z. 5 TWh. Dit betekent dat er voor Electrabel sprake is van 41.033.598 MWh of 41 TWh, een verschil van 1 TWh (41 TWh t.o.v 40 TWh die door Electrabel wordt vooropgesteld).

16. Op het eerste zicht is dit geen substantieel verschil (ten minste voor Electrabel), maar indien we dit vermenigvuldigen met bijvoorbeeld een marge van 20, 30, ... EUR/MWh voor het nucleaire park, dan loopt het verschil op tot EUR 20 miljoen, 30 miljoen, ... Daarenboven is het wel van substantieel belang voor de groep EDF - SPE.

17. Een correcte opsplitsing van de hoeveelheid is verder ook belangrijk wanneer de cijfers van de CREG uitgezet worden ten opzichte van cijfers van Electrabel. Op pagina 14 van haar uiteenzetting komt Electrabel tot een resultaat van EUR 652 miljoen⁷. Ze zet dit (verkeerdelijk) uit ten opzichte van de door de CREG berekende resultaten voor gans de nucleaire productie. De "correcte" vergelijking is de EUR 750 miljoen die ze boven de tabel vermeldt voor België ten opzichte van de EUR 1,75 – 1,95 miljard van de CREG. Of anders gesteld, enkel rekening houdend met de 41 TWh van Electrabel: EUR 668,3 miljoen ten opzichte van EUR 1,58 – 1,74 miljard.

⁷ Dit zou, *ceteris paribus*, EUR 668,3 miljoen zijn, indien men rekening houdt met de correcte hoeveelheid van 41TWh.

II.2 Verkoopprijs (P)

18. De inschatting van de verkoopprijs, aan de welke de nucleaire productie wordt verkocht, heeft een grote impact op de uiteindelijke grootte van de nucleaire rente. Omwille van de wetten van de fysica is het onvermijdelijk om te vertrekken van een hypothese. Men kan namelijk geen onderscheid maken tussen een elektron afkomstig van een nucleaire centrale en een elektron van gelijk welke andere productietechnologie.

19. De meest optimale *approach* wordt door de NBB op *slide* 6 van haar presentatie naar voor geschoven: “*het komt erop aan om te weten wanneer en via welke markt/contract elke MWh nucleaire energie verkocht wordt*”. Dit zou een ideaal uitgangspunt zijn, echter, zoals net gesteld, de fysische eigenschappen van de elektronen laten dit niet toe. Het is onmogelijk te achterhalen welk elektron bij welke klant terechtkomt. Bijgevolg, moet op basis van de beschikbare informatie, een zo goed mogelijke inschatting worden gemaakt van een (gemiddelde) verkoopprijs voor de nucleaire MWh.

20. De CREG is in haar studie 968 uitgegaan van de noteringen op Endex in 2006 (Cal-07), voor het product *Belgian Power base load*, prijzen dus te betalen in 2007. De argumentatie achter deze hypothese is tweevoudig. Nucleaire centrales worden in de elektriciteitssector algemeen aanzien als de centrales die voorzien in de *base load* behoeftes van de afnemers. Dit omwille van het feit dat ze heel betrouwbaar zijn en niet makkelijk moduleerbaar. Verder blijkt uit contracten, die de elektriciteitsproducenten afsluiten met hun industriële klanten (de zogenaamde OTC contracten), dat de (gemiddelde notering van) Endex Cal+1 als referentie wordt genomen (al dan niet gewogen met een factor). De gemiddelde waarde voor dit product was in 2006, 59,52 EUR/MWh (te betalen in 2007).

21. Electrabel heeft in haar schrijven van 17 mei 2010 deze aanpak als onjuist bestempeld door te stellen dat het foutief is om alle nucleaire productie aan één enkele prijs te waarderen, met name de *wholesale forward* prijs. Daarom heeft de CREG, om rekening te houden met deze opmerking van Electrabel, een verfijnde inschatting gemaakt, gebruikmakend van prijzen voor klanten op hoogspanning, middenspanning en laagspanning. Deze benadering wordt door Electrabel, zo mogelijk, nog harder aangevochten. Met andere woorden, beide benaderingen van de CREG zijn volgens Electrabel fout.

22. De juiste benadering, volgens Electrabel, bestaat erin om al haar nucleaire productie (in haar cijfers 40 TWh voor 2007, maar eigenlijk 41 TWh) te waarderen aan de gemiddelde prijs per MWh die zij aan haar klanten “die een verbruiksprofiel hebben dat nauw aanleunt bij de productiekenmerken van een kerncentrale” aanrekent. Deze prijs is, volgens Electrabel, 44,8 EUR/MWh. Deze aanpak strookt niet met de realiteit. Op basis van cijfers die de CREG van Electrabel heeft ontvangen (brief EBL 15/5/2009 en email EBL 23/6/2009) kan deze waardering dan ook eenvoudig ontkracht worden.

23. De **NV Electrabel** stelt, in de informatie die ze aan de CREG heeft overgemaakt, dat ze in 2007 70.156 GWh aan haar grote klanten (*Business*) heeft verkocht, aan een gemiddelde prijs van 53,6 EUR/MWh. De drie belangrijkste groepen daarin zijn :

- Verkoop aan **ECS**: 33.625 GWh (aan 57,8 EUR/MWh)
- *Business Key & Giants*: 27.291 GWh (aan 48,4 EUR/MWh)
- *Business resellers*: 7.407 GWh (aan 51,4 EUR/MWh)

Alles samen 68.323 GWh (aan 53,35 EUR/MWh) (bij benadering de 66,5 TWh die Electrabel vermeldt in haar uiteenzetting als totale verkopen in België). Electrabel stelt verder dat die 66,5 TWh overeenstemt met de output van haar Belgische productiepark.

24. In de waardering van haar nucleaire output stelt Electrabel dat deze aan de prijs dient te gebeuren waaraan haar grote industriële klanten dienen af te nemen (omwille van het verbruikersprofiel dat deze hebben). In de veronderstelling dat dit de “*Business Key & Giants*” zijn, ziet de CREG reeds twee problemen. Het verkochte volume aan dit klantensegment in 2007 bedraagt 27 TWh, en aan een prijs van 48,4 EUR/MWh (herhaling: data opgeleverd door Electrabel). Anders gesteld, de prijs is hoger, maar veel belangrijker, er is slechts sprake van 27 TWh. Daarenboven heeft Electrabel tijdens de hoorzitting zelf uiteengezet dat van de 46 TWh door kernenergie opgewekte elektriciteit, slechts 20 TWh afgenomen wordt door industriële klanten. De overige 26 TWh worden dus wel degelijk afgenomen door andere klantengroepen en dus ook aan een andere (lees: hogere) prijs.

25. Ondergeschikt aan deze vaststelling kunnen nog drie elementen tegen de benadering van Electrabel ingebracht worden. De eerste twee hebben betrekking op de consistentie van hun kritiek op studie 968.

26. Ten eerste, stelt Electrabel dat de CREG een fout maakt door alle nucleaire output aan één prijs te waarderen, met name de prijs op Endex Cal+1 voor het product *Belgian Power base load*. Echter, in haar uiteenzetting tijdens de hoorzitting doet Electrabel net hetzelfde, ze waardeert alle nucleaire output aan één prijs, met name de gemiddelde prijs van haar grote industriële klanten.

27. Ten tweede wekt Electrabel de indruk dat het toepassen van Endex Cal+1 geen correcte referentie is voor het waarderen van de nucleaire output. Echter, in een deelakkoord van de Pax Electrica II getiteld "*Convention de fourniture d'électricité*", waarin Electrabel en SPE zich akkoord verklaren met een langetermijnovereenkomst⁸ voor het leveren van 285 MW *base load*, wordt de prijs bepaald op basis van Endex Cal+1, en vervolgens gewogen met een factor 0,9. De overeenkomst is getekend op 12 juni 2008 en loopt tot 2025. Daarenboven is de looptijd van het contract gelinkt aan een mogelijke levensduurverlenging van één of meerdere nucleaire eenheden. Met andere woorden, Electrabel en SPE verklaren zich in een onderlinge overeenkomst akkoord om 285 MW te waarderen op basis van het jaargemiddelde van de noteringen op Endex Cal+1 voor leveringen *base load* op de Belgische markt. Dit is exact dezelfde methodologie die de CREG heeft toegepast in haar studie 968, en die werd aangevochten door Electrabel.

28. Tenslotte, de redenering alsof professionele en residentiële klanten geen *base load* elektriciteit zouden verbruiken, stemt niet overeen met de realiteit. Electrabel heeft dit tijdens de hoorzitting trouwens moeten toegeven. Zoals boven vermeld, Electrabel heeft tijdens de hoorzitting verklaard dat van de 46 TWh door kernenergie opgewekte elektriciteit, slechts 20 TWh wordt afgenomen door industriële klanten.

29. Hieraan kan nog toegevoegd worden dat de aankoop van netverliezen⁹ door de transportnetbeheerder (Elia) en de distributienetbeheerders ook gebeurt aan zeer hoge prijzen. Voor 2007 was dit voor Elia: 0,7 TWh aan een gemiddelde prijs van 62,22 EUR/MWh; voor de distributienetbeheerders: 2,6 TWh aan een gemiddelde prijs van 66,93 EUR/MWh. Ook in deze context worden sinds 2007 steeds meer contracten afgesloten met Endex als referentieprijis.

⁸ Deze overeenkomst is nog steeds niet uitgevoerd, cfr. infra.

⁹ Studie(F)100401-CDC-958 over "de aankoop van energie voor de compensatie van de netverliezen door de distributienetbeheerders tussen 2006 en 2008"

30. Samengevat, de waardering van de nucleaire output, zoals voorgesteld door Electrabel is geen realistische benadering maar een gunstige voorstelling van verdraaide feiten. **Haar kritiek op de toegepaste hypothese door de CREG, gebruikmakend van Endex Cal+1, verliest verder alle geloofwaardigheid door het feit dat ze dezelfde methode toepast in tal van haar contracten betreffende *base load* leveringen op de Belgische markt.**

II.3 Productiekost (GK)

31. Betreffende de productiekost stelt Electrabel dat de CREG fundamenteel twee fouten maakt. Enerzijds, vergeet de CREG een aandeel van de algemene kosten in rekening te brengen, dit ten belope van 2,7 EUR/MWh. Ten tweede, dient aan het cijfer van de CREG ook nog 5 EUR/MWh toegevoegd te worden om rekening te houden met de vaste kosten van andere centrales, de zogenaamde reservecapaciteit.

32. Met betrekking tot het aandeel van de algemene kosten (2,7 EUR/MWh) zou de CREG graag verduidelijking hebben hoe Electrabel aan dat cijfer komt, wat onder "algemene kosten" wordt verstaan, en in hoeverre deze "algemene kosten" dan ook worden toegekend aan andere centrales. Het is namelijk zo dat de CREG in de berekening van haar productiekost wel degelijk rekening heeft gehouden met kosten voor personeel, administratie, exploitatie, enz. zoals opgeleverd door Electrabel. De CREG oordeelt, voor dit concrete voorstel tot aanpassing, niet *a priori* negatief maar het vereist bijkomende uitleg om haar berekening van de kostprijs te corrigeren.

33. Betreffende het in rekening brengen van de vaste kosten (5 EUR/MWh) is de CREG van oordeel dat de benadering van Electrabel foutief is. Om voor een elektriciteitsproducent rendabel te zijn, moet een centrale in de *long run* ook zijn vaste kosten dekken. Dit geldt zowel voor de nucleaire eenheden als voor andere productietechnologieën. Op lange termijn moet de marginale kostencurve dan ook door het minimum gaan van de (lange termijn) gemiddelde kosten (cfr. slide 9 presentatie NBB).

34. Op korte termijn, en in de veronderstelling dat de prijs gelijk is aan de marginale kost van de laatst ingezette centrale, kan gesteld worden dat de vaste kosten van de marginale centrale niet gedekt zijn. Echter, dit staat los van het concept nucleaire rente. Electrabel (en

ook de NBB) wekken de indruk dat het dekken van de vaste kosten van alle andere centrales een impact heeft op de nucleaire rente, dit is een foutieve redenering.

35. In eerste instantie bekijken we de vaste kosten van de nucleaire centrales zelf. Gezien de wijze waarop de CREG de nucleaire productiekost heeft berekend zijn deze gedekt. De CREG houdt namelijk rekening met onder andere exploitatiekosten, administratiekosten en personeelskosten, enz.

36. In haar uiteenzetting, stelt Electrabel dat boven de bekomen productiekost van de CREG, nog eens 5 EUR/MWh dienen toegevoegd te worden, voor de vaste kosten van de andere centrales. Dit is niet correct. Het heeft eerder te maken met de bestemming van de nucleaire rente. Een deel van die rente kan (dient) aangewend (te) worden voor het dekken van vaste kosten eigen aan het productieportfolio, net zoals een deel van de inframarginale rente van andere centrales (vb.: steenkoolcentrales) daarvoor kan gebruikt worden.

37. Verder is het ook zo dat er sprake is van een *spread*, een verschil tussen de marginale kosten van de marginale centrale en de prijs die deze zet. Het is die *spread* die door de elektriciteitsproducenten onder andere wordt aangewend voor het dekken van de vaste kosten van de (marginale) centrale (op korte termijn). Daarenboven, producten zoals Endex Cal+1¹⁰ en Cal+2, houden reeds rekening met toekomstige investeringen en vereiste rentabiliteit/leefbaarheid van de centrales op lange termijn. Aangezien deze producten de basis vormen van vele OTC contracten, is het duidelijk dat ook via deze weg de vaste kosten al worden gedekt.

38. Tenslotte, het is alom geweten dat gascentrales en steenkoolcentrales een verhouding kennen waarbij de variabele kosten veel belangrijker zijn dan de vaste kosten (het omgekeerde geldt voor nucleair en hernieuwbaar).

39. Samengevat, het bestaan van vaste kosten van andere centrales, die niet zouden gedekt zijn door de marktprijs is geen reden om deze vaste kosten ten laste te leggen van de nucleaire centrales, en al zeker niet van deze centrales alleen. Deze notie geeft hoogstens aan dat een deel van de nucleaire rente door de producent in kwestie kan (dient) aangewend (te) worden voor het dekken van kosten van andere centrales, als dat al niet gebeurt door de *spread*.

¹⁰ Endex Cal+1 : prijzen die in jaar n genoteerd worden, die dienen betaald te worden in het jaar n+1.

40. Daarenboven kan men zich de vraag stellen indien de kosten van andere centrales ten laste worden gelegd van de nucleaire eenheden, ook de opbrengsten van die andere centrales niet dienen toegevoegd te worden aan de opbrengsten uit de nucleaire productie. Dit doet Electrabel in haar kritiek niet, hetgeen de geloofwaardigheid van haar kritiek onderuit haalt. Dit wordt versterkt door het feit dat Electrabel (cfr. p.11 van haar uiteenzetting) zich, in eerste instantie, akkoord verklaart met de door de CREG gehanteerde formule $(P - GK) \cdot Q$ maar in haar kritiek op de berekeningen van de CREG deze formule verlaat en er andere elementen aan toevoegt (*om de 'kwak' in de productie van de nucleaire centrales op te vangen*).

III. NAKOMEN OVEREENKOMSTEN

41. Electrabel beweert in haar uiteenzetting (p.2 en p.18) dat zij steeds ter goeder trouw handelt, en haar verbintenissen steeds geheel nakomt. Uit een brief van SPE van 9 oktober 2009 die de CREG heeft ontvangen, blijkt duidelijk dat het derde deelakkoord van de Pax Electrica II op dat moment nog steeds niet was uitgevoerd. Navraag¹¹ bij SPE heeft geleerd dat er tot op vandaag nog steeds geen verandering is gekomen in deze situatie:

“Als wij het hadden over "gedeeltelijke uitvoering" werd onderliggend gerefereerd aan het feit dat het LT-termijn leveringscontract van 285 MW (dit is dus geen bijkomende schijf in een nucleaire centrale, noch een trekkingsrecht op één of andere nucleaire productie-eenheid) nog niet is uitgevoerd.

Toestand effectief ongewijzigd dus.”

42. Ten tweede stelt Electrabel dat zij verwacht van de Belgische Staat dat deze het Protocolakkoord integraal nakomt en dat Electrabel (GDF Suez) van haar zijde hetzelfde zal doen. Eén van de elementen uit het Protocolakkoord is dat GDF Suez zich ertoe verbindt om haar belangrijke beslissingscentra van haar Europese en internationale activiteiten in België te houden:

“le Groupe GDF Suez prend les engagements [...] de maintenir en Belgique les sièges de ses responsabilités “Energie Europe et International” et Tractebel Engineering, notamment;”

43. Als gevolg¹² van de integratie met het Britse International Power blijkt dat het beslissingscentra voor de internationale activiteiten naar Londen zal verhuizen.

¹¹ Mail SPE van 11 februari 2011

¹² Artikels in De Tijd van 11 augustus 2010: Dirk Beeuwsaert: Belg boegbeeld in Londen, Belgische bruidsschat en Belgische invloed binnen GDF Suez kalft verder af.

IV. BESLUIT

44. Tijdens haar uiteenzetting heeft Electrabel voor het eerst een cijfermatige en methodologische benadering gegeven met betrekking tot de nucleaire rente, niettegenstaande herhaalde vragen van de CREG hieromtrent in het verleden onbeantwoord bleven. Met andere woorden, Electrabel ontkent niet langer dat zij (grote) winsten maakt op haar nucleaire activiteiten.

45. Het door Electrabel weerhouden resultaat van EUR 652 miljoen (EUR 750 miljoen voor gans het Belgische nucleaire park) is echter ver verwijderd van de marge die de CREG heeft berekend in haar studie 968, t.t.z. EUR 1,75 – 1,95 miljard. Dit is het gevolg van het verschil in inschatting van de drie parameters die gebruikt worden in de formule, met name de geproduceerde hoeveelheid (Q), de verkoopprijs (P) en de gemiddelde kost (GK).

46. Betreffende de geproduceerde hoeveelheid (Q) weerhouden de CREG en Electrabel dezelfde waarde, met name 46 TWh. Echter, de verdeling tussen de verschillende partijen is echter niet 40 TWh voor Electrabel en 6 TWh voor EDF-SPE, maar respectievelijk 41 TWh en 5 TWh.

47. Het grootste verschil situeert zich bij het inschatten van de verkoopprijs (P). Electrabel waardeert al haar nucleaire productie aan 44,8 EUR/MWh, de prijs die haar (grote) industriële klanten (volgens haar) betalen. De CREG heeft in deze studie aangegeven dat dit ingaat tegen de realiteit en niet consistent is met de door Electrabel geuite kritiek op studie 968. Om dit te staven heeft de CREG gebruik gemaakt van objectieve data, die daarenboven door Electrabel aan de CREG werd overgemaakt.

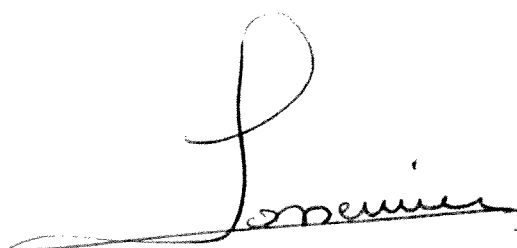
48. Tenslotte, de inschatting van de productiekost (GK) door Electrabel vertrekt van het cijfer van de CREG. Daaraan dient volgens Electrabel nog 2,7 EUR/MWh toegevoegd te worden voor algemene kosten en 5 EUR/MWh voor de vaste kosten van andere centrales. Betreffende de 2,7 EUR/MWh doet de CREG geen uitspraak vermits verdere informatie vereist is. Het in rekening brengen van de vaste kosten van andere centrales, om zodoende, de kostprijs van de nucleaire centrales op te drijven, wordt door de CREG verworpen.

49. Samengevat, de uiteenzetting van Electrabel zet de CREG niet aan om haar berekeningen aan te passen. De CREG bevestigt dan ook haar resultaten.

Voor de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas:

Guido Camps
Directeur

François Possemiers
Voorzitter van het Directiecomité